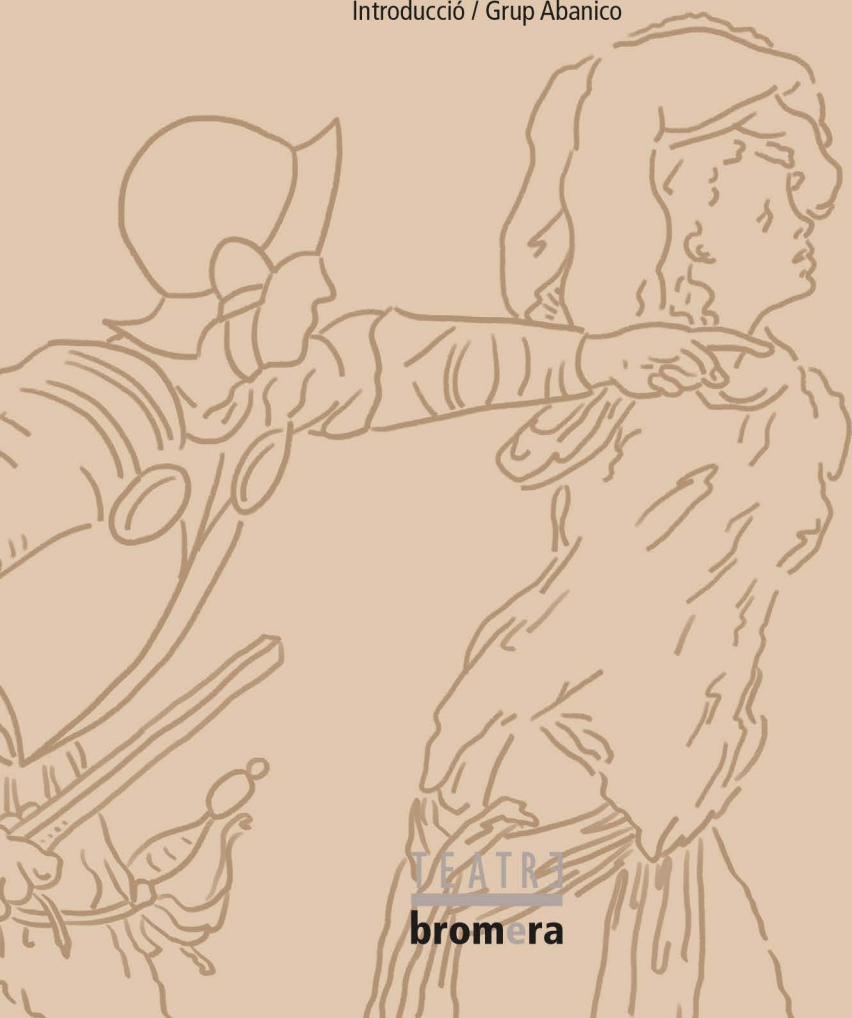

De Sukei a Naima

Gemma Miralles

Introducció / Grup Abanico

TEATRE
bromera

Premi Eduard Escalante - XXXIV Premis Ciutat de València

ESCENA 1
FUGIDA D'IBRAHIM. 1587

(IBRAHIM apareix en escena. Porta una tassa amb aigua i un tros de tela a les mans. Entra en una habitació. De la mateixa estança ix SUKEI. Comencen a picar a la porta amb insistència. Se n'entra de nou ràpidament i torna amb una creu que penja a la paret. Obri la porta i entra AIXA amb una safà plena de roba.)

AIXA. On és el pare?

SUKEI. Què et passa?

AIXA. Pare!

SUKEI. Deixa'l ara. El iaio està molt greu. Què vols?

AIXA. Ahir vaig somiar que caminava per un paratge ple de portes i totes s'obrien al meu pas. Ara ja sé per què.

SUKEI. Què dius?

AIXA. Pare! *(Fa per entrar a buscar-lo.)*

SUKEI. Deixa'l, et dic.

(Ix el pare de l'estança.)

IBRAHIM. Què vols?

AIXA. Pare, m'ha passat una cosa extraordinària. Podríem soterrar-lo com cal.

SUKEI. De què parles?

AIXA. He anat a la séquia per a llavar la roba i en tornar he vist algú estirat a terra, a l'altra part del riu. L'he creuat. No el coneixia. Era un home amb mig cos dins de l'aigua, mort. No hi havia ningú. Només un ase nugat a un arbre. L'he tret de l'aigua com he pogut. Oh, Déu meu! He tingut una revelació! L'home era ben semblant al iaio en edat i en aspecte i, aleshores, sense saber si era jo qui actuava realment, m'he vist amagant-lo enmig de dues roques grans. Cada acció al meu cap com un manament! L'espai era perfecte perquè hi cabera. Déu m'ha guiat fins allà! Encara que semblava molt prim i menut, era pesadíssim, però podia arrossegar-lo i l'amagatall era allà, al costat. Com creat expressament per a ell, per a mi, per a eixe moment. Li he posat unes branques per damunt. He mirat i remirat per si m'havia vist algú. M'he posat a córrer i a riure i a plorar, pensant que el meu desig era possible.

IBRAHIM. Quin és eixe desig?

AIXA. No és del poble. De segur, és algú que ve de pas. He deslligat l'ase. Quan ha begut, l'he espantat i ha marxat veloçment.

SUKEI. No sé què vols dir. De quina revelació parles, Aixa?

AIXA. Jo vull actuar! No sóc com tu, mare. Sempre repeteixes de memòria Ahmad Ibn Abi: «I si us obliguen a beure vi, beveu-lo...». No vull amagar-me més.

SUKEI. Com vols servir Déu ara, com n'és de poderós i magnífic, si no és en secret? I, què dius d'actuar?

AIXA. Podem canviar els morts. Ja sé que és una bogeria, però us jure que podria passar pel iaio. El podem dur ací a casa quan es faça de nit. Heu dit que li queden unes hores. Este home, de segur un bon cristià, serà soterrat al vas de l'església i el meu iaio ací, al jardí de casa. En terra verge, mirant a la Meca. Rentat amb aigua perfumada i vestit amb roba neta i blanca. No crec que tinguera un desig més gran!

SUKEI. De quina bogeria parles? Com vols que el vicari no s'adone que no és la mateixa persona? Com?

AIXA. Tu no l'has vist, no ho he somiat; era ben paregut al iaio, com un parent, com un germà.

IBRAHIM. El teu iaio encara no és mort, Aixa.

AIXA. No ho veieu? És una manera perfecta d'enganyar eixe maleït mossén amb els seus sermons i la seua catequesi.

SUKEI. Eixe home deu tindre família! Ja el deuen buscar. L'ase deu haver tornat a casa o al riu, al costat del seu amo.

AIXA. No m'enteneu. No sóc jo qui parla, qui actua. Deixa que ho fem, pare. T'ho suplique.

IBRAHIM. No farem res, Aixa. No ens hi podem exposar, i ho saps.

AIXA. Si el iaio poguera parlar, de segur que em diria: fes-ho, Aixa, colometa, fes-ho en nom d'Al·là. Ara li ho contaré, potser encara puga sentir-me i...

SUKEI. Quieta! Calla i creu ton pare.

(Piquen a la porta. Hi entra ABDAL·LÀ.)

ABDAL·LÀ. Ha arribat un comissari a la ciutat. Els he vist entrar en casa del carnisser. Què els importa que siga un pobre vell! Algun malparit el deu haver denunciat. Potser, fins i tot un dels nostres. Pare, et buscaran tard o d'hora. On els amagues?

(El pare no contesta. Silenci per part de SUKEI també.)

ABDAL·LÀ. Poden vindre en qualsevol moment! Hem d'estar preparats.

IBRAHIM. Els llibres els he amagat per protegir-vos.

ABDAL·LÀ. Jo no tinc por del que em puga passar.

IBRAHIM. L'amo ja no pot defensar-nos; no me'n podré escapar. Volen castics exemplars. Els alfaquins som l'objectiu principal. No tinc escapatòria. M'agafaran, tard o d'hora.

AIXA. Pare, no m'espantes! *(L'abraça plorant.)*

ABDAL·LÀ. No entenc com no s'ha arribat a un acord, si ens necessiten per a treballar! Per què no deixen de perseguir-nos si cada vegada paguem més i més?

SUKEI. Demà quan anem a l'església hem de posar-nos més endavant, en primera fila. I cada dia repassar el parenostre i l'avemaria.

ABDAL·LÀ. El que hauríem de fer és rearmar-nos i enfrontar-nos-hi!

IBRAHIM. És impossible aconseguir armes.

ABDAL·LÀ. Déu meu! Que es complisca l'oracle d'Ali
Ibn Iabi ben prompte i arribe la victòria gloriosa de
la casta musulmana!

(Silenci.)

SUKEI. Espòs estimat, que Déu em perdone per demanar-te res i encara menys el que no voldria pronunciar mai, però has de fugir.

IBRAHIM. Què dius? Us buscarien a vosaltres. No podria consentir-ho! No!

(Silenci.)

ABDAL·LÀ. Aguantarem.

IBRAHIM. No sé com. A l'amo l'han condemnat i l'han tancat en un convent! Ja no tindrem el seu auxili. La situació cada vegada es farà més difícil. Com podria deixar-vos així?

SUKEI. Si t'hi quedes, no serà menys terrible. Nosaltres continuarem dissimulant i resistint.

AIXA. Vull marxar amb tu, pare. No ho aguante més. Vull que siga tot com abans.

IBRAHIM. No me n'aniré, filla. Jo he de ser un exemple per a tots, no ho enteneu? Actiu, ferm, combatiu.

ABDAL·LÀ. Hauríem d'actuar molt ràpidament i organitzar el viatge. Si pot ser, esta mateixa nit, millor. Hem d'arreplegar tots els diners i les joies. Els Baibar ens ajudaran.

SUKEI. Sí. Necessitaràs un cavall. Als Amer, mon pare els va salvar la vida més d'una vegada. Te'l donaran. Ja arribarem a un acord amb ells.

IBRAHIM. Però, qui aplicarà la llei? Qui llegirà l'Alcorà? Ningú no sap llegir al poble! Qui ensenyarà els xiquets a l'escola?

ABDAL·LÀ. Des de Borja, Qasim va tardar deu dies. T'hauràs de fer passar per pelegrí. Necessitaràs un salconduit. L'alfaquí Amet Abranda podrà ajudar-te. Ell et posarà en contacte amb eixe traginer que acompanya fugitius fins a Marsella.

SUKEI. Haurem d'arreplegar molts diners, doncs.

IBRAHIM. No puc marxar. No ho faré.

SUKEI. Ibrahim, espòs meu, a tu em dec i per tu sóc, però et suplique que marxes. Si salves la teua vida, potser salvaràs la nostra. Al·là, el gran, el misericordiós, ens protegirà. Qui no et diu que pugues convertir-te en el salvador de tots nosaltres?

ABDAL·LÀ. Pare, sense aliats, sense armes, res no podrà canviar. Han de saber com pateixen els seus germans musulmans a Espanya, potser així es complirà la profecia i eixe capità de Dénia, del braç curt i llarg, portarà la victòria musulmana!

SUKEI. Clar! Si ho saberen, vindrien a ajudar-nos! Ibrahim, jo no sé llegir ni escriure, com els meus fills. Tot ho he après de memòria. Cada nit repetisc les mateixes aleies per no oblidar-les mai. Ets únic del poble que saps escriure en àrab. Tu representes la llei. Ets el llegat. Què se'n farà, de nosaltres, si et detenen, si... ja no hi ets?

ABDAL·LÀ. Vés-te'n. Jo seré tu, pare. Jo les protegiré i actuaré com si fores tu. Donaré la vida si cal.

IBRAHIM. Jo sé el que són capaços de fer. Volen que els fills delaten els pares i els pares, els fills. Hi ha una cosa pitjor? Ens han prohibit la llengua, els ritus, els costums. Ens han desarmat, han destrossat les mesquites, han tancat els cementeris i els banys, però no s'han carregat la nostra fe. No poden suportar-ho. Ens tenen por. Quin Al·là és eixe tan poderós? Necessiten destruir-nos.

ABDAL·LÀ. També ens han prohibit eixir del país perquè ens necessiten, pare, per a treballar; i per a pagar, sobretot. Encara valem, pare, valem el preu dels seus impostos. No poden matar-nos a tots. Vés-te'n. Tot anirà bé.

IBRAHIM. Encara que jo em salve, no puc endur-me els llibres. Jo moriré tard o d'hora, però si no queda el llegat...

SUKEI. Deixa-ho en les nostres mans.

AIXA. Venia tan alegre. Pensant que era la salvadora de la meua família. Que estava a punt de fer una gesta important, la primera de totes les que vindrien. Que estava tocada per Al·là; quina ximpleta. Tot estava a punt de canviar i ara... el meu món s'ensorra i els meus propòsits han quedat tan lluny, com el principi del món. *(Plorant se n'entra a veure l'avi.)*

ABDAL·LÀ. De què parla?

SUKEI. De res. Una ximpleria.

IBRAHIM. Ha trobat un desconegut mort, vora el riu. Molt semblant al iaio en el físic i l'edat. L'ha amagat, ella sola, al bosc. És valenta, la meua Aixeta!

SUKEI. Esta xiqueta no hi és del tot!

ABDAL·LÀ. Per què l'ha amagat?

IBRAHIM. Ha pensat de canviar-lo per l'avi, si és que moria d'ací a unes poques hores. El foraster enterrat en eixa nova església construïda amb les pedres del nostre vell cementeri, i l'avi ací al jardí de casa, per sempre més, mirant cap a la Meca. Aixà té raó. No crec que tinguera un desig més gran.

(AIXA torna.)

AIXA. El iaio ja se n'ha anat.

(Els dos homes entren ràpidament on hi ha l'avi. Elles resten soles.)

SUKEI. *(Abraça la filla.)* Ets una bona musulmana i una bona filla. Tot el que pense i faig és per protegir-te. Tu, com jo, t'encarregaràs que els teus fills siguem bons musulmans, de cor. Encara que hagen de demostrar tot el contrari. Tant de bo poguera soterrar com cal el teu iaio, preciosa Aixa. Almenys l'hem alliberat de l'extremunció. *(Riu.)* Ja tinc el ducat preparat per pagar la multa. *(Li l'ensenya, el porta a la butxaca.)* Vés a buscar Walid, filla. Dignes-li que el seu benvolgut pare, el meu, l'home que més sabia d'herbes i de remeis, el gran Asir, el que m'ha ensenyat tot el que sé i estime, prompte serà al paradís. Que Déu l'hi aculla.

AIXA. Mare, no em deixes mai. (*Abans d'eixir.*) I el mort del riu?

SUKEI. Tranquil·la, ell sí que no podrà delatar-te.

(AIXA marxa al carrer. SUKEI entra a l'estança on hi ha l'avi.)